

114600

Moi Rana 8/9-97.

Hei.

Hamar Arbeiderblad utga bare
ekstraavgaven 10. april 1940

M. Skjerve.

EKSTRAUTGAVE.

HAMAR ARBEIDERBLAD

NORGE OG TYSKLAND FORHANDLER I DAG.

Stortinget gjorde i går vedtak om at forhandlinger skulle opptas.

Tysk militæravdeling tilintetgjort ved Midtskogen idagmorges.

Henvendelsen fra den tyske sendemann.

I meldinga fra den tyske sendemann som kom i går ettermiddag, og som det altså er gitt svar på, — noe vi omtaler ansteds — heter det:

Idet jeg gjentar min appell fra i dag morges vil jeg på det alvorligste igjen henvise den norske regjering til at norsk motstand mot den aksjon vi har anbefalt er fullstendig menings-

løs, og at den bare er egnet til forverre situasjonen. Jeg gjentar at Tyskland ikke har til hensikt med sine tiltak å anta Norges territoriale integritet og politiske uavhengighet nå eller i fremtiden. Om situasjonen i Danmark erfarer jeg at den tyske aksjon er foretatt uten kamphandlinger. Den danske regjering har riktignok av formelle grunner protestert, men har faktisk godtatt de tyske kravene og har forståelsesfullt stillet sin nøytralitet under Tysklands beskyttelse.

Brauer.

Utvalget som forhandler med de tyske myndigheter.

Stortinget har behandlet den tyske henvendelse og vedtatt et forslag fra regjeringa om at det oppnevnes et forhandlingsutvalg på tre medlemmer som sammen med utenriksministeren skal drøfte med de tyske myndigheter en overenskomst etter de linjer statsministeren hadde anbefalt.

Utvalgets medlemmer er utvalgt blant stortingsmennene Lykke, Mowinkel og Sundby.

Storlingspresident Hambro opplyste at regjeringa hadde bedt om at Stortinget måtte gi regjeringa den nødvendige fullmakt til å opprette utvalget og dette ble enstemmig vedtatt. Man gikk videre ut fra som en given ting at når Stortinget nå

hadde truffet disse viktige avgjørelser og da det var umulig for det å føre en ambulerende tilværelse måtte regjeringa ha uttrakt fullmakt til å treffe de nødvendige avgjørelser inntil Stortinget igjen kan kalles sammen etter samråd mellom regjeringa og presidentskapet. Videre gikk han ut fra at Stortingets medlemmer nå kan reise bort etter som de selv ønsker, men samtidig fant han det påkrevet at de enkelte grupper i Stortinget utpakte enkelte menn som hurtig kunne kalles sammen til rådslagning med regjeringa.

Som slike tillitsmenn ble valgt Magnus Nilssen og Alfred Madsen fra Arbeiderpartiet, Børse og Getz fra Høyre, Mowinkel og Valen av venstre og Hundseld og Moseid av Bondepartiet.

Statsminister Nygårdsvold takket for den tillit som var vist regjeringa ved de beslutninger som var fattet. Det var en tung tillit. Han hadde ikke trodd at han skulle oppleve det som de siste dager hadde brakt, men man får sette ryggen til så langt man orker. Jeg lover meg meget, sa statsministeren av de råd og veiledninger som de tre kan gi som vil bli utpekt av de andre partier som konsultative statsråder for å delta i regjeringens forhandlinger, likeså av de andre menn som her er utpekt for å representere Stortinget når det ikke er samlet. Vi vil be dere stortingsmenn når dere nå reiser hjem å ta med en hilsen til folket i disse hårde og bitre tider. Bitre enn noen gang før i vår historie kanskje, men jeg føler at folket står sammen om det vi vil, nemlig et fritt Norge og gjør det så håper vi på en lykkelig utgang av det forferdelige som vi nå opplever.

Til slutt uttalte president Hambro at han ga sin tilslutning til de ord som var uttalt av statsministeren og

„Olav Trygvason“ senket tysk minefeier ved Horten.

40 drept ombord i det norske krigsskipet.

Mos hadde besøk av to tyske krigsskip tirsdag. De landsatte 200 soldater som — likesom i Marwar — slo opp på forskjellige steder et opprop til befolkningen om å holde seg i ro og ikke gjøre motstand. Etter en halv time forlot tyskerne byen.

Møre og Romsdal har hatt besøk av flere fremmede fly. Et engelsk fly med fire mann gikk ned på Bremsnesfjorden, og mannskapet ble interneret. Det samme skjedde med fire mann i et tysk fly som gikk ned i Lyngstad.

Ved Horten har «Olav Trygvason» senket en tysk minefeier tirsdag formiddag. Minefeieren ble senket under en trefning mellom det norske krigsskipet og tyske krigsskip. Ombord i Olav Trygvason ble 40 mann drept under kampene. Det skal også være mange mange sårede ombord, melder vår partiavis, «Nybrott» i Larvik. Det ble knust mange ruter i byens sentrum da de tyske krigsskipene rettet kanonene mot byen. Folket i byen begynte straks kampene tok til å forlate byen.

«Smålenes Sosialdemokrat» forteller at det norske skipet «Fredrikshald I» ble beskutt i Oslo-fjorden tidlig tirsdag morgenen av tyske krigsskip. Skipet kom inn i skuddlinja for krigsskipene. En man skal ha blitt drept om bord.

Han gikk ut fra at hvert medlem av Stortinget i denne stund har sitt hjerte og sitt sinn fylt av de samme tanker for landets framtid og for landets fortsatte uavhengighet og integritet. Jeg håper og tror at vårt land skal ha evne og vilje til å bære en hvilken som helst tung gjennomgangsperiode, slik at landets framtid blir bevart for våre barn og vider alle: Gud signe vårt dyre fedreland.

Dette ønske ble enstemmig gjent-

Da tyskerne ble stanset ved Midtskogen.

Etter at avdelinga var slått av de norske tropper ble restene internert.

Tyske soldater — antallet er ennå ukjent — kom i dag morges syv fra på vei til Elverum. Det er kommet til kamp ved Midtskogen og enkelthetene kan oppsummeres slik, uten at det er lykkes å få det bekreftet på noe offisielt hold:

Militærmyndighetene i Elverum var varslet i busser. Ved Midtskogen fikk man barrikadert veien og la seg i stillin-

ger på begge sider. Da tyskerne kom, ble de møtt med gevær- og maskingeværlid fra begge sider. En rekke tyskere ble drept. Mange styrtet ut fra bilene og flyktet inn i skogen. Norske skitropper klædt i hvitt opptok forfølgelsen, og de grupper av tyske soldater som ikke ble tilintetgjort, ble tatt til fange og ført til Elverum. Vi kjenner ikke til hvor mange mann det kan være i alt.

Dramatiske opptrinn ved tysernes besøk i Hamar i natt.

Visitasjoner på postkontoret og politistasjonen. — Skuddveksling på stasjonsområdet og i Torggata.

Ved halv ett-tia i natt kom det til Hamar 4 busser tyske soldater. De var fulgt av endel privatbiler.

Ved Stangebrua kom det til skuddveksling. Tyskerne har antagelig etablert vakt for å stanse trafikken. De som ikke har etterkommet oppfordringen øyeblikkelig er blitt antastet eller tatt med. Man vet med sikkerhet at minst en person skal være såret ved dette høve.

Ved jernbanens maskinhall, som ligger like innafor brua, kastet tyskerne lysbomber innover stasjonsområdet, slik at meste-parten av dette ble opplyst. — Samtidig fyrte de av endel skudd, med Krager og mitraljøse. En jernbanemann er såret i benet. Tyskerne besatte så området. Vakter ble satt ut og stasjonspersonalet salt under kontroll.

Tyskerne fortsatte så lenger inn i Hamar. En maskingeværpost ble anbrakt utafor posthuset. Til politistasjonen kom tyskerne med flere fanger. Det ble

tatt av forsamlingen. Etter forslag av presidenten sang Stortinget så to vers av Ja vi elsker og sangen ble sunget under sterk bevegelse.

Da tyskerne bombarderte Kristiansand.

Fra Kristiansand telegraferer Per Mousen i natt:

Byens befolkning ble vekket opp av et drønn av bomber, luftvernartilleri og skipskanoner, og i løpet av et halvt minutt falt flere bomber i utkanten av byen og i byens sentrum.

I en sentrumsgate ble flere hus ødelagt, og så vidt man har oversikt over ble 7 mennesker drept og flere såret. Folk flyktet ned i kjellerne og barn gråt. I utkanten av byen er ingen blitt drept. På Valhalla står også et hus i brand, og såvidt jeg kan se fra mitt utkikspunkt brenner det også i magasinene på Oddernes. Også ved Flekkeryn kan jeg se et kraftig bål. — Flyene ble borte etter en times forløp, men Odderysbatteriene skyter nå på krigsskipene som ligger utafor byen, og krigsskipene svarer med voldsomme drønn. De tyske flyene gikk ganske lavt over byen, og bombarderte militære mål og flyplassen.

skutt utafor politistasjonen da folk ikke øyeblikkelig etterkom tyskerne oppfordringer. En dame ble truffet i låret. Tydelig tegn på at det har funnet sted skyting finner man i vinduet til kjøpmann Chr. Platou Murstad. Vinduet er gjennomhullet.

I dag morges forlot tyskerne byen. De reiste klokka halv seks og etterlot seg alle fangene, unntatt fire norske offiserer som de tok med seg. De andre fangene satt på politivakten utover morgenen i dag og slapp ut etter hvert.

vartal
jerin
gårds
gå m
om ei
uisli
for forh
tyske rik
gjorde for
om de
regjering
en av den
på majo
ilte krav
bring.
tte rådfør
e senere
et.
enstilte til
a hr. Quisl
var folket
tortinget,
d norsk k
at han ik
ing til sitt
åværende
Nygaardsv
dr. Brail
telegerte
for oppnev
lenriksmin
uelle forl
andpunkt
dde også
menn som
trykk for
e underst
mige vedt
titusjonel
a ikke fa
oe grunn
s ut klok
il komme
ste:
igra
ringk
ider 1. I
ikke er
ll. Samt
es den ty
om at ty
landsatt
Alesund
rkningsje
ifølge sven

Onsdag 10 April 1940

HAMAR ARBEIDERBLAD

NORGE OG TYSKLAND FORHANDLER I DAG.

Stortinget gjorde i går vedtak om at forhandlinger skulle opptas.

Tysk militæravdeling tilintetgjort ved Midtskogen idagmorges.

Henvendelsen fra den tyske sendemann.

I meldinga fra den tyske sendemann som kom i går ettermiddag, og som det altså er gitt svar på, — noe vi omtaler ansteds — heter det:

Idet jeg gjentar min appell fra i dag morges vil jeg på det alvorligste igjen henvide den norske regjering til at norsk motstand mot den aksjon vi har innledet er fullstendig menings-

les, og at den bare er egnet til forverre situasjonen. Jeg gjentar at Tyskland ikke har til hensikt med sine tiltak å anta Norges territoriale integritet og politiske uavhengighet nå eller i fremtiden. Om situasjonen i Danmark erfarer jeg at den tyske aksjon er foretatt uten kamphandlinger. Den danske regjering har riktignok av formelle grunner protestert, men har faktisk godtatt de tyske kravene og har forståelsesfullt stillet sin nøytralitet under Tysklands beskyttelse.

Brauer.

Utvalget som forhandler med de tyske myndigheter.

Stortinget har behandlet den tyske henvendelse og vedtatt et forslag fra regjeringa om at det oppnevnes et forhandlingsutvalg på tre medlemmer som sammen med utenriksministeren skal drøfte med de tyske myndigheter en overenskomst eller de linjer statsministeren hadde anbefalt.

Som medlemmer av utvalget ble valgt stortingsmennene Lykke, Mowinkel og Sundby.

Storingspresident Hambro opplyste at regjeringa hadde bedt om at Stortinget måtte gi regjeringa den nødvendige fullmakt til å opprette tre nye stillinger som konsultative statsråder og dette ble enstemmig vedtatt. Man gikk videre ut fra som en given ting at når Stortinget nå

hadde truffet disse viktige avgjørelser og da det var umulig for det å medlemmer nå kan reise bort etter som de selv ønsker, men samtidig fant han det påkrevet at de enkelte grupper i Stortinget utpekte enkelte menn som hurtig kunne kalles sammen til rådslagning med regjeringa.

Som slike tillitsmenn ble valgt Magnus Nilssen og Alfred Madsen fra Arbeiderpartiet, Berørø og Getz fra Høyre, Mowinkel og Valen av venstre og Hundseld og Moseid av Bondepartiet.

Statsminister Nygårds vold takket for en ambulerende livvarelse måtte regjeringa ha utstrakt fullmakt til å treffe de nødvendige avgjørelser inntil Stortinget igjen kan kalles sammen etter samråd mellom regjering og presidentskapet. Videre gikk han ut fra at Stortingets for den tillit som var vist regjeringa ved de beslutninger som var fattet. Det var en tung tillit. Han hadde ikke trodd at han skulle oppleve det som de siste dager hadde brakt, men man får sette ryggen til så langt man orker. Jeg lover meg meget, sa statsministeren av de råd og veiledninger som de tre kan gi som vil bli utpekt av de andre partier som konsultative statsråder for å delta i regjeringens forhandlinger, likeså av de andre menn som her er utpekt for å representere Stortinget

pår det ikke er samlet. Vi vil be dere stortingsmenn når dere nå reiser hjem å ta med en hilsen til folket i disse hårde og bitre tider. Bitrene enn noen gang før i vår historie kanskje, men jeg føler at folket står sammen om det vi vil, nemlig et fritt Norge og gjør det det så håper vi på en lykkelig utgang av det forferdelige som vi nå opplever.

Til slutt uttalte president Hambro at han ga sin tilslutning til de ord som var uttalt av statsministeren og

Nye krigsskip i Oslo-fjorden tidlig idag.

Regulært sjøslag igår?

Fra Drammen meldes til Hammar Arbeiderblad at man også i dag tidlig har sett nye krigsskip i Oslo-fjorden. Man kjenner ennå ikke skipenes nasjonalitet.

Etter det lensmannen i Røyken melder til Fremtiden foregikk det i går formiddag et regulært sjøslag ute i Storsand. Det ble meldt der ute at krigsskip gikk innover fjorden. Et krigsskip ble skutt i senk, ble det sagt, men to klarste å komme innover. To skip snudde og gikk utover igjen. Det var mange fly i lufta og kanontorden og maskingeverild ble hørt alt i ett utover fjorden.

Quislings «regjering».

Major Quislings «regjering», som ble dannet i går og der han sjøl er stats- og utenriksminister, består foruten Quisling av disse:

Professor Birger Meidell, kirke- og undervisningsminister, politisjef Jonas Lie, justisminister, dr. Gulbrand Lunde, sosialminister, direktør Albert Hagelin, handels- og forsyningsminister, arkitekt Tormod Hustad, landbruksminister, professor Ernst Skancke, arbeidsminister, podseier Fredrik Prytz, finansminister og major R. Hvoslief, forsvarsminister.

Han gikk ut fra at hvert medlem av Stortinget i denne stund har sitt hjerte og sitt sinn fylt av de samme tanker for landets framtid og for landets fortsatte uavhengighet og integritet. Jeg håper og tror at vårt land skal ha evne og vilje til å bære en hvilken som helst tung gjennomgangsperiode, slik at landets framtid blir bevart for våre barn og vi sier alle: Gud signe vårt dyre fedreland.

Dette ønske ble enstemmig gjen-

Da tyskerne ble stanset ved Midtskogen.

Etter at avdelinga var slått av de norske tropper ble restene internert.

Tyske soldater — antallet er ennå ukjent — kom i dag morges syv fra vei til Elverum. Det er kommet til kamp ved Midtskogen og enkelthetene kan oppsummeres slik, uten at det er lykkes å få det bekreftet på noe offisielt hold.

Militærmyndighetene i Elverum var varslet om at tyskerne var underveis i busser. Ved Midtskogen fikk man barrikadert veien og la seg i stilling

ger på begge sider. Da tyskerne kom, ble de møtt med gevær- og maskingeverild fra begge sider. En rekke tyskere ble drept. Mange styrtet ut fra bilene og flyktet inn i skogen. Norske skitropper klædt i hvitt opptok forfølgelsen, og de grupper av tyske soldater som ikke ble tilintetgjort, ble tatt til fange og ført til Elverum. Vi kjenner ikke til hvor mange mann det kan være i alt.

Dramatiske opptrinn ved tyskernes besøk i Hammar i natt.

Visitasjoner på postkontoret og politistasjonen. — Skuddveksling på stasjonsområdet og i Torggata.

Ved halv ett-tia i natt kom det til Hammar 4 busser tyske soldater. De var fulgt av endel privatebiler.

Ved Stangebrua kom det til skuddveksling. Tyskerne har antagelig etablert vakt for å stanse trafikken. De som ikke har etterkommet oppfordringen oyeblikkelig er blitt antastet eller tatt med. Man vet med sikkerhet at minst en person skal være såret ved dette høve.

Ved jernbanens maskinhall, som ligger like innfor brua, kastet tyskerne lysbomber innover stasjonsområdet, slik at meste-partens av dette ble opplyst. — Samtidig fyrte de av endel skudd, med Krager og mitraljøsse. En jernbanemann er såret i benet. Tyskerne besatte så området. Vakter ble satt ut og stasjonspersonalet satt under kontroll.

Tyskerne fortsatte så lenger inn i Hammar. En maskingeverpost ble anbrakt utafør posthuset. Til politistasjonen kom tyskerne med flere fanger. Det ble

tatt av forsamlingen. Etter forslag av presidenten sang Stortinget så to vers av Ja vi elsker og sangen ble sunget under sterk bevegelse.

Da tyskerne bombarderte Kristiansand.

Fra Kristiansand telegraferer Per Monsen i natt:

Byens befolkning ble vekket opp av et drønn av bomber, luftvernartilleri og skipskanoner, og i løpet av et halvt minutt falt flere bomber i utkanten av byen og i byens sentrum.

I en sentrumsgate ble flere hus ødelagt, og så vidt man har oversikt over ble 7 mennesker drept og flere såret. Folk flyktet ned i kjellerne og barn gråt. I utkanten av byen er ingen blitt drept. På Valhalla står også et hus i brand, og såvidt jeg kan se fra mitt utkikspunkt brenner det også i magasinene på Oddernes. Også ved Flekkerøy kan jeg se et kraftig bål. — Flyene ble borte etter en times forløp, men Odderøybatteriene skyter nå på krigsskipene som ligger utafør byen, og krigsskipene svarer med voldsomme drønn. De tyske flyene gikk ganske lavt over byen, og bombarderte militære mål og flyplassen.

skutt utafør politistasjonen da iolk ikke oyeblikkelig etterkom tyskerne oppfordringer. En dame ble truffet i låret. Tydelig tegn på at det har funnet sted skyting finner man i vinduet til leilingsmann Chr. Platou Murstad. Vinduet er gjennomhullet.

I dag morges forlot tyskerne byen. De reiste klokka halv seks og etterlot seg alle fangene, unntatt fire norske offiserer som de tok med seg. De andre fangene satt på politivakten utover morgenen i dag og slapp ut etterhvert.